

**Tõrva Gümnaasiumi õpilaste hindamise,
järgmisse klassi üleviimise ning klassikursust
kordama jätmise alused, tingimused ja kord**

Koostatud Haridus- ja teadusministri 16. novembri 2006. a määruse nr 41 alusel

ÜLDSÄTTED

Hindamise alused

1. Teadmiste ja oskuste hindamisel lähtutakse Tõrva Gümnaasiumi õppekavas nõutavatest teadmistest ja oskustest.
2. Õpilase teadmisi ja oskusi võrreldakse õpilase õppe aluseks olevas õppekavas toodud oodatavate õpitulemustega ja/või õppele püstitatud eesmärkidega.
3. Ainealaseid teadmisi ja oskusi võib hinnata nii õppe käigus kui ka õppeteema lõppedes.
4. Käitumise ja hoolsuse hindamisel lähtutakse Tõrva Gümnaasiumi õppekava ning kooli kodukorra nõuetest.
5. Kui õpilasele on koostatud individuaalne õppekava, arvestatakse hindamisel individuaalses õppekavas sätestatud erisusi.

Hindamise eesmärk

1. Teadmiste ja oskuste hindamise eesmärk on:
 - 1) anda tagasisidet õpilase õpiedukusest ja toetada õpilase arengut;
 - 2) suunata õpilase enesehinnangu kujunemist, toetada edasise haridustee valikut;
 - 3) innustada ja suunata õpilast sihikindlalt õppima;
 - 4) suunata õpetaja tegevust õpilase õppimise ja individuaalse arengu toetamisel;
 - 5) anda alus õpilase järgmise klassi üleviimiseks ning kooli lõpetamise otsuse tegemiseks.
2. Käitumise ja hoolsuse hindamise eesmärk on:
 - 1) suunata õpilast järgima üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnorme ning täitma kooli kodukorra nõudeid;
 - 2) motiveerida õpilast hoolikalt täitma õppeülesandeid.

Hindamisest teavitamine

1. Õpilasel on õigus saada teavet hindamise korralduse ning saadud hinnete ja hinnangute kohta.
2. Õpilasel on õigus teada, milline hinne või hinnang on aluseks kokkuvõtvale hindele ja hinnangule, kusjuures kõik kokkuvõtva hindamise aluseks olevad hinded peavad kajastuma ekoolis.
3. Alates 2007/2008 õppeaastast on Tõrva Gümnaasiumis kasutusel ainult e-kool ja paber kandjal klassipäevikuid ei ole. Seoses sellega toimub hinnetest teavitamine e-kooli vahendusel ja paber kandjal väljastatakse hinnetelehti erandjuhul neile lapsevanematele, kellel puudub ligipääs arvutile ja kes teavitavad sellest eelnevalt klassijuhatajat kirjalikult.
4. Klassitunnistus on ekoolis. Paber kandjal väljastatakse klassitunnistus õppeaasta lõpus või õpilase lahkumisel teise kooli.

TEADMISTE JA OSKUSTE HINDAMINE

Teadmiste ja oskuste hindamise korraldus

1. Õpilase teadmisi ja oskusi hindab vastava õppeaine õpetaja õpilase suuliste vastuste (esituste), kirjalike ja praktiliste tööde ning praktiliste tegevuste alusel, arvestades õpilase teadmiste ja oskuste vastavust õppekavas esitatud nõuetele.
2. Õpilase ainealaseid teadmisi ja oskusi võrreldakse õpilase õppe aluseks olevas ainekavas toodud oodatavate õpitulemustega ja tema õppele püstitatud eesmärkidega. Ainealaseid teadmisi ja oskusi võib hinnata nii õppe käigus kui ka õppeteema lõppedes.
3. Trimestri või kursuse algul teeb vastava õppeaine õpetaja õpilastele teatavaks õppeaine nõutavad teadmised ja oskused, nende hindamise aja ja vormi.
4. Trimestri või kursuse õpitulemuste omandamist kontrollivate kirjalike tööde (kontrolltööde) aeg kavandatakse kooskõlastatult teiste õppeainete õpetajatega.
5. 10.klassi õpilased sooritavad ühes õppeaines üleminekueksami.
6. 8.klassi õpilased teevad loovtöö või õpilasuurimuse ja 11.klassi õpilased teevad praktilise töö või uurimistöö. 9.klassis kantakse õpilase lõputunnistusele kaitstud töö pealkiri, 12.klassis kantakse õpilase lõputunnistusele töö kaitsmise hinne.
7. Teadmiste ja oskuste hindamisel kasutatakse hindeid viiepallisüsteemis.
8. 1. klassis õpilasi numbriliselt ei hinnata.
9. Kui suulist vastust (esitust), kirjalikku või praktilist tööd, praktilist tegevust või selle tulemust on hinnatud hindegaga «puudulik» või «nõrk» või on hinne jäänud välja panemata, antakse õpilasele võimalus järelevastamiseks või järeltöö sooritamiseks kokkuleppel õpetajaga 10 päeva jooksul hinde teadasaamisest või õpetajaga kokkuleppe sõlmimisest õpetaja poolt määratud tähtajal.
10. Järele peab vastama mitterahuldavad kontrolltöö hinded «1» («nõrk») ja «2» («puudulik»). Tunnikontrollide ja teiste jooksvate hinnete järele vastamine toimub kokkuleppel aineõpetajatega.
11. Kui õpilane on hindelise töö ajal puudunud ja töö on vaja järgi vastata, siis tähistatakse see tähisega 0 (null). Töö tuleb järgi vastata 10 koolipäeva jooksul. Kui õpilane 10 koolipäeva jooksul ei ole järele vastanud, siis kannab õpetaja nulli järele hinde 1 või sooritatud töö järele tärniga vastava hinde (näit. 5*). Juhul kui õpilane on puudunud koolist haiguse tõttu, siis on õpilasel õigus paluda õpetajalt konsultatsiooni ja õpetajal on õigus anda õpilasele järelevastamiseks aega rohkem kui 10 päeva.
12. Kool võib valikkursuste hindamisel kasutada hinnanguid «arvestatud» ja «mittearvestatud», neid hinnanguid ei teisendata viie palli süsteemi.
13. Kui õpilasele on kehalises kasvatuses ja/või tööõpetuses meditsiiniliste näidustuste tõttu esitatud erinõudeid, hinnatakse õpilase teoreetilisi teadmisi antud aines. Hindamisel võib sellisel juhul kasutada hinnanguid arvestatud (A) või mitte arvestatud (MA). Viimasel juhul võrdsustatakse õpilase hinnang hindegaga „2“.
14. Kui õpilane on puudunud veerandi või kursuse jooksul kolmandiku või enam õppetundidest, on õpetajal õigus nõuda, et õpilane vastab järele terve trimestri või kursuse materjali.
15. Kui hindamisel tuvastatakse kõrvalise abi kasutamine või mahakirjutamine õpilase poolt või kui õpilane puudub tunnist põhjusest, võib vastavat suulist vastust (esitust),

kirjalikku või praktilist tööd, praktilist tegevust või selle tulemust hinnata hindega «nõrk» ning järelevastamise võimaluse andmise otsustab aineõpetaja.

Kujundav hindamine

1. Kujundava hindamisena mõistetakse õppe kestel toimuvat hindamist, mille käigus analüüsitakse õpilase teadmisi, oskusi, hoiakuid, väärtushinnanguid ja käitumist, antakse tagasisidet õpilase seniste tulemuste ning vajakajäämist kohta, innustatakse ja suunatakse õpilast edasisele õppimisele ning kavandatakse edasise õppimise eesmärgid ja teed. Kujundav hindamine keskendub eelkõige õpilase arengu võrdlemisele tema varasemate saavutustega. Tagasiside kirjeldab õigel ajal ja võimalikult täpselt õpilase tugevaid külgi ja vajakajäämisi ning sisaldab ettepanekuid edaspidisteks tegevusteks, mis toetavad õpilase arengut.

2. Õppetunni vältel saab õpilane enamasti suulist või kirjalikku sõnalist tagasisidet õppeainet ja ainevaldkonda puudutavate teadmiste ja oskuste (sealhulgas üldpädevuste, kooliastme õppe- ja kasvatusesmärkide ja läbivate teemade) kohta. Kogu õppepäeva vältel annavad pedagoogid õpilasele tagasisidet, et toetada õpilase käitumise, hoiakute ja väärtushinnangute kujunemist. Põhikool reageerib juhtumitele, mis on vastuolus üldtunnustatud väärtuste ning heade tavadega.

3. Õpilane kaasatakse enese ja kaaslaste hindamisse, et arendada tema oskust eesmärgi seada ning oma õppimist ja käitumist eesmärkide alusel analüüsida ning tõsta õpimotivatsiooni.

4. Kujundava hindamise ühe vahendina võib kasutada õpimappi. Õpimapp õppimise päevikuna sisaldab nii õppetöid kui ka tööde analüüsi ja tagasisidet. Õpimappe võib koostada aine- ja valdkonnapõhiselt, läbivate teemade või üldpädevuste kohta.

Hindamine viiepallisüsteemis

1. Hindega „5” ehk „väga hea” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused vastavad õpilase õppe aluseks olevatele taotletavatele õpitulemustele täiel määral ja ületavad neid;

2. Hindega „4” ehk „hea” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused vastavad üldiselt õpilase õppe aluseks olevatele taotletavatele õpitulemustele;

3. Hindega „3” ehk „rahuldav” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused võimaldavad õpilasel edasi õppida või kooli lõpetada ilma, et tal tekiks olulisi raskusi hakkamasaamisel edasisele õppimisele või edasises elus;

4. Hindega „2” ehk „puudulik” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui õpilase areng nende õpitulemuste osas on

toimunud, aga ei võimalda oluliste raskusteta hakkamasaamist edasisel õppimisel või edasises elus;

5. Hindega „1” ehk „nõrk” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused ei võimalda oluliste raskusteta hakkamasaamist edasisel õppimisel või edasises elus ning kui õpilase areng nende õpitulemuste osas puudub.

6. Viie palli süsteemis hinnatavate kirjalike tööde koostamisel ja hindamisel lähtutakse põhimõttest, et kui kasutatakse punktiarvestust ja õpetaja ei ole andnud teada teisiti, koostatakse tööd nii, et hindega „5” hinnatakse õpilast, kes on saavutanud 90–100% maksimaalsest võimalikust punktide arvust, hindega „4” 75–89%, hindega „3” 50–74%, hindega „2” 20–49% ning hindega „1” 0–19%.

7. Hinded «1» ja «2» on mitterahuldavad hinded.

8. Kontrolltöö hinde kaal on suurem kui üht osa käsitlevatel kirjalikel või suulistel vastustel.

9. E-koolis tähistatakse kontrolltööde hinnete tulp värviliselt.

Kokkuvõtva hindamise põhimõtted

1. Kokkuvõttev hinne on õppeaine trimestri-, kursuse-, aasta- ning kooliastmehinne.
2. Kui õpilane jäetakse täiendavale õppetööle, pannakse õppeaine aastahinne või kooliastmehinne välja pärast täiendava õppetöö lõppu, arvestades täiendava õppetöö tulemusi.
3. Kokkuvõttev hinne ei ole hinnete aritmeetiline keskmine.

Kokkuvõttev hindamine 1.–3. kooliastmel

1. 1.–3. kooliastmel hinnatakse õpilase õpitulemusi vastavas õppeaines kokkuvõtvalt trimestri- ja aastahindega.
2. Trimestrihinne pannakse välja trimestri lõpul antud trimestri jooksul vähemalt kolme hinde põhjal. Aastahinne pannakse välja antud õppeaasta jooksul saadud veerandihinnete alusel enne õppeperioodi lõppu.
3. Õpilasele, kelle trimestrihinne on «puudulik» või «nõrk» või on jäetud hinne välja panemata määratakse tugisüsteem (nt logopeediline abi, õpiabi, pikapäevarühm, konsultatsioon, individuaalne järeleaitamine jm) või vajadusel koostatakse selles õppeaines individuaalne õppekava, et aidata omandada nõutavad teadmised ja oskused.
4. Kui õppeaine trimestrihinne on jäänud välja panemata ja õpilane ei ole kasutanud võimalust järele vastata ning on puudunud tundidest põhjusest, loetakse aastahinde väljapanekul antud trimestri vältel omandatud teadmised ja oskused vastavaks hindele «nõrk».
5. 9. klassi õpilasele pannakse aastahinded välja enne lõpueksamite toimumist, välja arvatud õppeainetes, milles õpilane jäetakse täiendavale õppetööle.
6. Diferentseeritult hinnatakse püsiva kirjaliku kõne puudega õpilase kirjalikke töid, kui õpilane saab regulaarselt logopeedilist ravi või kui õpetaja töötab temaga individuaalselt logopeedi nõuannete järgi. Kirjalike tööde diferentseeritud hindamisel arvestatakse düsgraafia omaseid spetsiifilisi vigu vealiikide järgi. Ühte liiki vead loetakse üheks veaks. Kirjalikele töödele tehakse märged „Hinnatud diferentseeritult”.

Kokkuvõttev hindamine gümnaasiumiastmel

1. Gümnaasiumiastmes hinnatakse õpilase õpitulemusi vastavas õppeaines kokkuvõtvalt kursuse- ja kooliastmehindega. Kursusehinde võib välja panna vähemalt kolme hinde alusel, kusjuures õpetaja ei pea hinnet kolme hindega välja panema, kui töid on olnud õppeveerandis rohkem. Sellisel juhul on õpetajal õigus nõuda, et õpilane esitab või teeb ära kõik nõutud tööd. Mitterahuldavad kursusehinded tuleb järele vastata vahetult peale kursusehinde väljapanemist, hiljemalt enne järgmise kursusehinde väljapanekut või erandina kuni kolm mitterahuldavat kursust õppeaasta lõpus enne 30.augustit. Kursuse järelevastamise tähtaja määrab õpetaja.
2. Gümnaasiumiastmes " puuduliku" või "nõrga" kursusehindega järgmisse klassi üle ei viida.
3. Kooliastmehinne pannakse välja õppeaine 10.–12. klassi kursusehinnete alusel. Kooliastmehinde väljapanekul peavad kõik kursusehinded olema vähemalt rahuldavad.
4. Õpilasele, kes on koolist pikemat aega põhjusega puudunud ja ei ole kursuse lõpuks nõutavaid ülesandeid täita suutnud, kokkuvõtvalt kursusehinnet välja ei panda. Talle antakse võimalus need ülesanded täita õpetajaga kokku lepitud ajaks. Õppeaine kursusehinne pannakse välja pärast nõutavate ülesannete täitmist. Tähtaja määrab õpetaja.
5. Kui kursusehinne on jäänud välja panemata ja õpilane ei ole kasutanud võimalust järele vastata ning on puudunud tundidest põhjusega, loetakse kooliastmehinde väljapanekul antud kursuse vältel omandatud teadmised ja oskused vastavaks hindele «nõrk».
6. Kehalises kasvatuses erigruppi suunatud või vabastatud õpilast võib hinnata hinnanguliselt „arvestatud“ (A) või „mittearvestatud“(MA). Numbriline aastahinne pannakse välja põhikoolis vähemalt kahe trimestrihinde ja gümnaasiumis ühe kursusehinde alusel. Kontrolltestide järelesooritamine toimub kokkuleppel õpetajaga. Kui õpilasele on kehalises kasvatuses ja/või tööõpetuses meditsiiniliste näidustuste tõttu esitatud erinõudeid, hinnatakse õpilase teoreetilisi teadmisi antud aines.
7. 12. klassis pannakse õpilasele kooliastmehinded välja õppeperioodi lõpus enne riigieksamite toimumist. Õppeainetes, milles õpilane jäetakse täiendavale õppetööle, pannakse kooliastmehinne välja pärast täiendava õppetöö lõppu.

KÄITUMISE JA HOOLSUSE HINDAMINE

1. 1.–3. kooliastmel hinnatakse õpilase käitumist ja hoolsust igal trimestril, gümnaasiumiastmel ainult käitumist kord poolaastas.

Käitumise hindamine

1. Käitumise hindamise aluseks on kooli kodukorra täitmine ning üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnormide järgimine koolis. Hoolsuse hindamise aluseks on kooli kodukorra täitmine ja õpilase suhtumine õppeülesannetesse ja teistesse kooliga seotud kohustustesse: kohusetundlikkus, töökus ja järjekindlus erinevate ülesannete täitmisel.
2. Käitumist ja hoolsust hinnatakse hinnetega «eeskujulik», «hea», «rahuldav» ja «mitterahuldav».
3. Käitumishindega «eeskujulik» hinnatakse õpilast, kellele üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnormide järgimine on harjumuspärane igas olukorras, kes täidab kooli kodukorra nõudeid eeskujulikult ja järjepidevalt.

4. Käitumishindega «hea» hinnatakse õpilast, kes järgib üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnorme ja täidab kooli kodukorra nõudeid.

5. Käitumishindega «rahuldav» hinnatakse õpilast, kes üldiselt järgib üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnorme ja täidab kooli kodukorra nõudeid, kuid kellel on esinenud eksimusi, mistõttu ta vajab pedagoogide ja lastevanemate tähelepanu ning suunamist.

6. Käitumishindega «mitterahuldav» hinnatakse õpilast, kes ei täida kooli kodukorra nõudeid ega järgi üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnorme, ei allu õpetajate nõudmistele. Õpilase käitumise võib hinnata «mitterahuldavaks» ka korduva põhjuseta puudumise korral või üksiku õigusvastase teo või ebakõlbelise käitumise eest.

Hoolsuse hindamine

1. Hoolsuse hindamise aluseks on kooli kodukorra täitmine ja õpilase suhtumine õppeülesannetesse ja teistesse kooliga seotud kohustustesse: kohusetundlikkus, töökus ja järjekindlus erinevate ülesannete täitmisel.

2. Hoolsushindega «eeskujulik» hinnatakse õpilast, kes suhtub õppeülesannetesse ja teistesse kohustustesse alati kohusetundlikult, õpib kõiki õppeaineid võimetekohaselt, täidab erinevaid kooliga seotud kohustusi, on õppeülesannete täitmisel püüdlik, hoolas ja iseseisev, ilmutab omaalgatust ja viib alustatud töö lõpuni. Kannab kaasas vajalikke õppevahendeid ja tagab nende korrashoiu.

3. Hoolsushindega «hea» hinnatakse õpilast, kes suhtub õppeülesannetesse ja teistesse kohustustesse kohusetundlikult, on iseseisev ja hoolikas ning õpib võimetekohaselt.

4. Hoolsushinde «rahuldav» saab õpilane, kes üldiselt täidab oma õppeülesandeid, kuid ei ole piisavalt järjekindel ega õpi kõiki aineid oma tegelike võimete ja arengutaseme kohaselt, unustab vahest kooliga seotud kohustused, kuid meeldetuletusel täidab need.

5. Hoolsushindega «mitterahuldav» hinnatakse õpilast, kes ei õpi võimetekohaselt, suhtub õppeülesannetesse lohakalt ja vastutustundetult, ei täida tundides õpetajate nõudmisi, jätab sageli täitmata oma kodused õppeülesanded, ei täida kooliga seotud kohustusi.

HINDE JA HINNANGU VAIDLUSTAMINE

1. Õpilasel või tema seaduslikul esindajal on õigus hindeid ja sõnalisi hinnanguid vaidlustada kõigepealt suuliselt aineõpetaja juures ja seejärel kümne päeva jooksul pärast hinde või hinnangu teadasaamist, esitades kooli direktorile kirjalikult vastava taotluse koos põhjendustega.

2. Kooli direktor teeb otsuse ja teavitab sellest taotluse esitajat kirjalikult 10 tööpäeva jooksul avalduse laekumise päevast arvates.

ÕPILASE TÄIENDAVALLE ÕPPETÖÖLE JA KLASSIKURSUST KORDAMA JÄTMINE, JÄRGMISSE KLASSI ÜLEVIIMINE NING ÕPILASE KOOLIST VÄLJAARVAMINE

Õpilase täiendavale õppetööle ja klassikursust kordama jätmine

1. Õppeperioodi jooksul omandamata jäänud õppekavaga nõutavate teadmiste ja oskuste omandamise toetamiseks võib õpilase jätta täiendavale õppetööle, mis viiakse läbi pärast õppeperioodi lõppu. Täiendava õppetöö raames täidab õpilane õpetaja vahetul juhendamisel spetsiaalseid õppeülesandeid. Täiendava õppetöö tulemusi kontrollitakse ja hinnatakse.
2. Täiendavale õppetööle jätmise otsustab õppenõukogu enne õppeperioodi lõppu.
3. 1.–3. kooliastmel jäetakse õpilane täiendavale õppetööle õppeainetes, milles tulenevalt trimestrihinnetest tuleks välja panna aastahinne «puudulik» või «nõrk».
4. 1.–3. kooliastmel võib õppenõukogu põhjendatud otsusega erandjuhul jätta põhikooli õpilase klassikursust kordama, kui õpilasel on kolmes või enamis õppeaines pandud välja aastahinne «puudulik» või «nõrk», täiendav õppetöö ei ole tulemusi andnud ning õppekavaga nõutavate õpitulemuste saavutamiseks ei ole otstarbekas rakendada individuaalset õppekava või muid koolis rakendatavaid tugisüsteeme. Õppenõukogu kaasab otsuse tegemisel õpilase või tema seadusliku esindaja ning kuulab ära tema arvamuse. Õppenõukogu otsuses peavad olema välja toodud kaalutlused, mille põhjal peetakse otstarbekaks jätta õpilane klassikursust kordama.

Õpilase järgmisse klassi üleviimine

1. Õpilase järgmisse klassi üleviimise otsustab õppenõukogu.
2. 1.–3. kooliastmes ja viiakse õpilane, keda ei ole jäetud täiendavale õppetööle ja gümnaasiumiastmes õpilane, kellel on kõikide kursuste hinded vähemalt „rahuldavad“, järgmisse klassi üle enne õppeperioodi lõppu. Õpilane, kes jäeti täiendavale õppetööle, kuid keda ei jäeta klassikursust kordama, viiakse järgmisse klassi üle hiljemalt 30. augustiks.
3. Eelmises punktis sätestatud tähtaegu ei kohaldata õpilase puhul, kellele on koostatud individuaalne õppekava, kus on ette nähtud erisused järgmisse klassi üleviimise ajaks.
4. Õppenõukogu:
 - 1) otsustab õpilase järgmisse klassi üleviimise, täiendavale õppetööle või klassikursust kordama jätmise;
 - 2) otsustab, millises gümnaasiumiastme klassis jätkab õpinguid põhihariduse baasil tegutseva kutseõppeasutuse pooleli jättnud õpilane;
 - 3) otsustab, millises klassis jätkab õpinguid välisriigis koolis õppinud õpilane.

Gümnaasiumiastme õpilase koolist väljaarvamine

1. Gümnaasiumiastme õpilase võib koolist välja arvata, kui õpilane ei täida nominaalse õppeaja (3 aasta) jooksul gümnaasiumi lõpetamise tingimusi ja tema õppeaega ei pikendata individuaalse õppekava kohaselt või kui õpilane ei täida kokkuvõtva hindamise tingimusi gümnaasiumiastmes.